

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades AS TREV-2 Grupp 24.08.2021 esitatud keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks maapõueseaduse (MaaPS) § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS § 41 lg 1 p 4) ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 53, § 61 lg 1 otsustab Keskkonnaamet:

1.1 Anda ettevõttele AS TREV-2 Grupp (registrikood 10047362) tähtajaline keskkonnaluba Nepste liivamaardlas Nepste VI liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks nr KL-516377 kehtivusajaga 7 aastat.

1.2 Määrata keskkonnaloale nr KL-516377 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4 "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.3 Korraldus jõustub ettevõttele AS TREV-2 Grupp teatavastegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1 Taotluse läbivaatamine

AS TREV-2 Grupp (registrikood 10047362, aadress Mäealuse tn 2/4, Mustamäe linnaosa, Tallinn, Harju maakond, Eesti) esitas Keskkonnaametile taotluse Nepste VI liivakarjääri keskkonnaloa saamiseks, (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (KOTKAS) 24.08.2021 dokumendina nr DM-116839-1; edaspidi taotlus).

Taotletav Nepste VI liivakarjäär asub Pärnu maakonnas Häädemeeste vallas Nepste külas riigiomandisse kuuluval katastriüksusel Laiksaare metskond 2 (katastritunnus 21302:001:0094, sihtotstarve on 100% maatulundusmaa). Kinnistu riigivara valitseja on Kliimaministeerium ning volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus. Loa andmise korral on vajalik katastriüksuste sihtotstarve kaevandamisega hõlmatud määras muuta mäetööstusmaaks.

Maavara kasutusala on täiteliiv. Taotletava Nepste VI liivakarjääri mäeeraldisel pindalaks on 11,34 ha ja mäeeraldisel teenindusmaa pindalaks 16,19 ha. Keskkonnaluba taotletakse 7 aastaks keskmise aastase kaevandamise mahuga 28 tuhat m³.

Taotletav mäeeraldis hõlmab Nepste liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 0951)

liivamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokke 25 ja 26 täies mahus. Taotletava ala täiteliiva aktiivne tarbevaru on 219 tuh m³ (seisuga 10.05.2021), sellest arvutatud kaevandatava ehitusliiva maht on 192 tuh m³.

Katendi maht mäeeraldisel on 36 tuh m³. Mäeeraldiselt kooritavat katendit saab kasutada karjääri korrastamisel.

Maavara kavandatud kasutusvaldkond on ehitus- ja teedehitus. Taotluse seletuskirja kohaselt korrastatakse Nepste VI liivakarjäär veekoguks ja metsamaaks. Nepste VI liivakarjäärist kaevandatavat täiteliiva saab kasutada olenevalt kvaliteedist betooni või asfaltbetooni koostises, teede, sh Rail Baltic raudtee muldkeha, katendi ja viaduktide ehitamiseks ning täitematerjalina.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (edaspidi MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (edaspidi KeÜS) ja keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 17.08.2021 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (alates 01.01.2025 Maa- ja Ruumiamet) 30.08.2021 kirjaga nr 9-3/21/13476-2 (KOTKAS 30.08.2021 nr DM-116839-2).

Nepste VI mäeeraldise kaguosa kattub osaliselt III kaitsekategooria loomaliigi vasakkeermese pisiteo (EELIS kood KLO9201260) elupaigaga. Lähimad must-toonekure leiukohad jäävad kavandatavast tegevusest 2,3- 2,5 km kaugusele. Nepste VI liivakarjääri lähim Natura 2000 võrgustikku kuuluv ala on Nepste loodusala (EELIS kood KLO2000282) ca 790 m kaugusel läänesuunas. Nepste VI liivakarjääri teenindusmaa põhjaküljest ca 100 m kaugusele jääb projekteeritav Nepste looduskaitseala (EELIS kood PLO1001073). Lähimad väariselupaigad Männikud ja männisegametsa (VEP nr 117024) ja Märgalade kuusikud ja kuusesegametsad (VEP nr 117022) jäävad Nepste VI mäeeraldisest 130-150 m kaugusele.

Taotletavast alast läände 150 m kaugusele jääb Nepste III liivakarjäär (kaevandamisluba KL508029, loa omanik OÜ Sokkel Holding). Lähimad elamud jäävad taotletavast Nepste VI liivakarjääri mäeeraldisest 460 m kaugusele lõunasse Metsa kinnistule (katastritunnus 21302:001:0072) ning 490 m kaugusele põhja Tamme kinnistule (katastritunnus 21302:001:0007).

Nepste VI liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaa külgneb põhjast 36-110 kV elektriõhuliini L3520:(L35020) (VID kood KP3193066) kaitsevööndiga. Läänest külgneb taotletav mäeeraldise teenindusmaa kasutuses oleva riigitee nr 19334 Laiksaare – Massiaru – Teaste kaitsevööndi välispiiriga. Idast külgneb taotletav ala Suitsu metsateega (tee nr 2130727) ja maaparandussüsteemi eesvooluga (maaparandussüsteemide registrikood 6115080030040,

ehitise kood 001).

2.2 Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja küsis kohalikult omavalitsuselt arvamust (KOTKAS 30.09.2021 nr DM-116839-3) nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6).

Häädemeeste Vallavalitsus edastas Keskkonnaametile 09.11.2021 korralduse 650 (KOTKAS 17.11.2021 nr DM-116839-7), milles ei nõustunud Nepste VI kaevandamisloa väljastamisega esitatud kujul ning leidis, et vajalik on keskkonnamõju hindamise (KMH) läbiviimine keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse §-de 3¹ ja 3² alusel.

AS TREV-2 Grupp esitas 16.12.2021 Häädemeeste Vallavalitsuse 09.11.2021 korraldusele nr 650 vaide (KOTKAS 21.12.2021 nr DM-116839-11) ja 12.01.2022 korraldusega nr 16 (KOTKAS 20.01.2022 nr DM-116839-15) rahuldas Häädemeeste Vallavalitsus vaide osaliselt otsustades, et korralduse punkt 1 tühistatakse ja punkti 2 täiendatakse alampunktiga 2.1. järgmises sõnastuses „Häädemeeste Vallavalitsus annab seisukoha peale kavandatavate tegevuste keskkonnamõjude hindamist, kui on muuhulgas hinnatud kavandatava tegevusega kaasnev mõju infrastruktuurile, sh liikluskoormusele; tolmu ja müra taseme tõus; mõju piirkonna pinna- ja põhjaveele (sh piirkonna veerežiimile, joogiveevarustusele ja veekvaliteedile); mõju rohevõrgustikule; mõju inimese tervisele, heaolule ja varale.“.

Keskkonnaamet algatas 10.10.2022 kirjaga nr DM-116839-30 keskkonnamõjude hindamise Nepste VI liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. KMH programm tunnistati nõuetele vastavaks Keskkonnaameti 15.12.2023 kirjaga nr 6-3/23/5791-25. Nepste VI liivakarjääri kaevandamise loa taotlusele keskkonnamõju hindamise aruanne tunnistati nõuetele vastavaks Keskkonnaameti 16.07.2025 kirjaga nr 6-3/25/8431-6.

Keskkonnaamet palus Häädemeeste Vallavalitsusel 22.10.2025 kirjaga nr DM-116839-32 esitada seisukoht Nepste VI liivakarjääri keskkonnaloa saamise taotluse kohta peale keskkonnamõjude hindamist.

21.01.2026 otsusega nr 6 nõustus Häädemeeste Vallavolikogu keskkonnaloa andmisega Nepste VI liivakarjääris (KOTKAS 26.01.2026 nr DM-116839-35).

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 30.09.2021 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas ettevõtet ning menetlusosalisi menetluse algatamisest (KOTKAS 30.09.2021 nr DM-116839-4; KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2).

Transpordiamet edastas 06.10.2021 kirja nr 7.1-7/21/23559-2, et on tutvunud esitatud dokumentidega ning nõustub Nepste VI liivakarjääri keskkonnaloa taotlusega (KOTKAS 06.10.2021 nr DM-116839-5).

Keskkonnamõjude hindamise algatamise otsuse peale vastas Transpordiamet 19.05.2022 kirjaga nr 7.1-7/21/23559-4 (20.05.2022 nr DM-116839-20), et on otsusega nõus ning tõi välja, et

KMH programmis ja seejärel KMH aruandes tuleb käsitleda Nepste VI liivakarjääri kaevandatud materjali väljaveoteid, andes vastused järgmistele küsimustele:

- väljaveotee karjäärast riigiteeni 19334 Laiksaare-Massiaru-Teaste;
- riigiteede 19334 ja 19330 Tõitoja-Häädemeeste olemasolev seisukord ja tulevane mõju maavara väljaveol;
- olemasolevate Nepste karjääride ja uute, avatavate, karjääride koosmõju riigiteedele 19334 ja 19330;
- liiklusohutuse tagamine riigiteedel, arvestades et riigiteed on kruusakattega.

MTÜ Nepste edastas 29.10.2021 e-postiga kirja, sooviga olla kaasatud Nepste VI keskkonnaloa taotluse menetlusse (KOTKAS 06.01.2022 nr DM-116839-13). MTÜ Nepste edastas 03.06.2022 arvamuse, et KMH peab kindlasti sisaldama väljaveoteede analüüsi MTÜ Nepste märkis muu hulgas, et enne uutele karjääridele keskkonnaloa andmist tuleb riigimaantee 19334 - Laiksaare-Massiaru-Teaste Urissaare-Laiksaare vaheline lõik katta mustkattega (KOTKAS 06.06.2022 nr DM-116839-23).

MTÜ Roheline Pärnumaa avaldas 06.06.2022 e-kirjaga (KOTKAS 07.06.2022 nr DM-116839-24) arvamust, et KMH algatamise otsuses on vaja täpsustada käsitletud Natura alade, kumulatiivsete mõjude ning võimalike keskkonnahäiringute hindamist. Lisaks ei olnud MTÜ Roheline Pärnumaa hinnangul, kaevandamise mõju looduskeskkonnale ja inimeste elukeskkonnale keskkonnamõju hindamise algatamise otsuses piisavalt kajastatud ning rõhutati põhjalikuma analüüsi vajalikkust.

Riigimetsa Majandamise Keskus edastas 23.09.2022 kirja nr 3-1.1/2021/5622, millega teatas et on tutvunud KMH algatamise eelnõuga ning peab eelnõud asjakohaseks ning piisavaks (KOTKAS 26.09.2022 nr DM-116839-29).

Keskkonnamõjude hindamise käigus arvestati esitatud arvamustega.

Loa andja teavitas XX.XX.2026 loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 48 lg 1, 3 ja 4, KeHJS § 11 lg 2²). Eelnõu valmimisest teavitati XX.XX.2026 ka ajalehes Pärnu Postimees (KeÜS § 47 lg 2). Eelnõudele ei esitatud ettepanekuid ega vastuväiteid/esitati ettepanekuid ja vastuväiteid (vt korralduse peatükist 3.5).

2.3 Keskkonnamõju hindamise algatamine

Keskkonnaamet algatas Nepste VI liivakarjääri keskkonnakaitseloa taotluse menetluses keskkonnamõju hindamise (KOTKAS 10.10.2022 numbriga DM-116839-30).

3. KAALUTLUSED

3.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse luba ja kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. Samuti tuleb hinnata keskkonnamõju, kui kavandatakse tegevust, millega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik (KeHJS § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) algatati, kuna ettevõtte kavandatav tegevus on KeHJS-e mõistes tegevus, mille puhul peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas järgmistel tegevusel on oluline keskkonnamõju (KeHJS § 6 lg 2 p 2). Eelhinnangus (KOTKAS 10.10.2022 numbriga DM-116839-30) järeldas Keskkonnaamet, et tuleb algatada KMH, järgnevatel põhjustel:

- Ei ole teada kaevandamise mõju pinna- ja põhjaveele. Puudub info võimaliku veetaseme languse, karjäärivee liikumise ning koosmõju kohta teiste karjääridega.
- Võimalik mõju Nepste hoiualale ja kavandatavale looduskaitsealale. Kaevandamine võib muuta veerežiimi ning tuua oja- ja jõgedesse hõljumit ja setteid.
- Tegevus võib kahjustada kaitsealuse vasakkeermese pisiteo elupaika. Mõjutavad metsa raadamine, pinnase eemaldamine ja veetaseme muutus.
- Karjäär võib halvendada välisõhu kvaliteeti müra ja tolmu tõttu.
- Ei ole teada mõju rohelisele võrgustikule. Karjäär võib vähendada rohelise võrgustiku pindala ja häirida selle looduslikku toimimist.

KMH aruanne tunnistati nõuetele vastavaks (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 16.07.2025 nr 6-3/25/8431-6). KMH aruandes jõuti järeldusele, et kavandatava tegevusega võib kaasneda nõrk ebasoodne mõju piirkonna müra- ja tolmu-koormusele, liiklusohutusele ja teede koormusele, inimeste heaolule, kinnisvara väärtusele ning loomastiku liikumisharjumustele, ning vähene ebasoodne mõju piirkonna veerežiimile ja kliimale. Nende võimalike mõjude leevendamiseks on vaja rakendada leevendusmeetmeid. Kui meetmed võetakse arvesse, siis ei ole eeldada olulise keskkonnamõju ilmnemist ning tegevust võib lubada. Täpsemalt on vajalikud keskkonnametmed esitatud peatükis 3.4.1.

3.2 Kaalutlused loa andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

Keskkonnaluba antakse tähtajaliselt, vastavalt ettevõtte poolt esitatud taotlusele 7 aastaks.

3.2.1 Maavara kaevandamine

3.2.1.1 Lubatav tegevus

Ettevõttel on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vaja maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet. MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Nepste VI liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 30.09.2021 kirjaga nr DM-116839-3 Häädemeeste Vallavalitsusele. Peale keskkonnamõjude hindamise valmimist, nõustus Häädemeeste Vallavolikogu 21.01.2026 otsusega nr 6 keskkonnaloa andmisega Nepste VI liivakarjääris (KOTKAS 26.01.2026 nr DM-116839-35).

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekava, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekavade kohta. Taotluse kohaselt leiab kogu kasulik materjal kasutust ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal aunades. Taotleja on teadlik, et juhul, kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekavaid siiski tekib, on kohustus esitada ka kaevandamisjäätmekava.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmekavade eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekavaid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmekavade eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on maavara kaevandamine Nepste VI liivakarjääris. Maavara kavandatav kasutusvaldkond on ehitus- ja teedehitus.

3.3 Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55). MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Nepste VI liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei

esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

- Taotlejat ei ole karistatud keskkonnavastase kuriteo eest ega väärteo eest kaks või enam korda või on taotleja karistusandmed karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud (KeÜS § 52 lg 1 p 1¹).
- Tegevus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele (KeÜS § 52 lg 1 p 4, MaaPS § 55 lg 1).
- Tegevusega ei kaasne keskkonnaohtu (KeÜS § 52 lg 1 p 6). Keskkonnaamet tunnistas 16.07.2025 nr 6-3/25/8431-6 Nepste VI liivakarjääri keskkonnaloa taotluse juurde koostatud keskkonnamõju hindamise aruande nõuetele vastavaks. Vastavalt aruandes esitatud järeldustele ja leevendusmeetmetele seatakse keskkonnaloale nr KL-516377 ebasoodsate keskkonnamõtjude vähendamiseks kõrvaltingimused.
- Tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel ei ole keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 8, MaaPS § 55 lg 1).
- Loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega, mis on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis "Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050" (MaaPS § 55 lg 2 p 10). Samuti ei tuvastatud vastuolusid teiste valdkondade eriseadustega. KMH-s kui ka korralduses on nimetatud erinevaid aspekte, millele on vaja tähelepanu pöörata arvestades sotsiaalse keskkonna, looduskeskkonna, liigikaitse, julgeoleku ja kultuuri valdkonna seadustes väljendatud riigi huvi.
- Häädemeeste Vallavolikogu nõustus 21.01.2026 otsusega nr 6 keskkonnaloa andmisega Nepste VI liivakarjääris (KOTKAS 26.01.2026 nr DM-116839-35).
- Tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt kaitstavat loodusobjekti (MaaPS § 55 lg 2 p 12). Keskkonnaameti 16.07.2025 nr 6-3/25/8431-6 tunnistati Nepste VI liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõju hindamise aruanne nõuetele vastavaks, millest tulenevalt seatakse keskkonnaloale nr KL-516377 ebasoodsa mõju vähendamiseks kõrvaltingimused.
- Taotleja ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamise ega kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga XX.XX.2026) (MaaPS § 55 lg 3 p 1).

3.4 Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõtjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muuhulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS §

53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutlusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutlusõiguse alusel.

3.4.1 KMH-s esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet algatas 10.10.2022 kirjaga nr DM-116839-30 Nepste VI liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise. Keskkonnaameti 16.07.2025 kirjaga nr 6-3/25/8431-6 tunnistati Nepste VI liivakarjääri keskkonnaloa taotluse koostatud keskkonnamõju hindamise aruanne nõuetele vastavaks. KMH eesmärgiks oli hinnata kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide elluviimisega kaasnedavad võivad olulist keskkonnamõju, hinnates sh erinevate mõjude ruumilist ulatust ning nende olulisust.

Keskkonnamõju hindamise käigus hinnati kavandatava tegevusega kaasnevat mõju keskkonnale ning inimeste tervisele, heaolule ja varale. Tegevusega kaasnevaid mõjusid on võimalik vältida ja vähendada rakendades leevendavaid meetmeid.

KMH-s esitatud kaalutluste alusel kavandab Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks lisada Nepste VI liivakarjääri keskkonnaloale nr KL-516377 järgmised asjakohased kõrvaltingimused:

1. Nepste VI liivakarjääri läänepoolsesse serva tuleb kuhjata või vallitada pinnast metsa serva horisontaalsuunalise tuulekoormuse vähendamiseks metsosade ajutiseks kaitseks kuni puud kohanevad täiendava tuulekoormusega;
2. Raie- ja raadamistööd lindude pesitsusperioodil 15.03-15.08 on keelatud;
3. Rohevõrgustiku koridori looduslike alade funktsiooni säilimiseks võimalikult kaua tuleb alustada kaevandamisega Nepste VI mäeeraldisel lääneosast, mis võimaldab karjääri metsaalasid loomadel kasutada võimalikult pika aja jooksul;
4. Vasakkeermese pisiteo leiukohas (KLO9201260) korraldada ühekordne seire teisel aastal peale kaevandustegevusega alustamist juuli esimeses pooles mäeeraldisest väljapoole jääval leiukoha alal, et tuvastada, kas liik antud leiukohas endiselt esineb (seire korraldamine on arendaja kohustus). Eksperthinnangus tehti soovitusel kaitsekorralduslikeks tegevusteks:
 - 1) Elupaiga detailsemad uuringud: Ekspertiisiks esitatud potentsiaalses elupaigas tuleks läbi viia detailsemad uuringud, et kinnitada selle sobivus vasakkeermese pisiteo jaoks. Vajadusel tuleks elupaika kohandada, et see vastaks liigi elupaiganõudlustele;
 - 2) Järelevalve ja seire: Korraldada regulaarne seire potentsiaalses elupaigas, kui detailsemad uuringud näitavad piirkonnas vasakkeermese pisiteo esinemist, et jälgida vasakkeermese pisiteo populatsiooni seisundit ja elupaiga muutusi. Koostada tegevuskava juhaks, kui populatsioon või elupaik peaks halvenema.
5. Kui kaevandustegevuse tagajärjel veetase Tamme, Ööbiku ja/või Metsa kinnistute salvkaevudes alaneb selliselt, et veevarustus on häiritud või kaevud jäävad suvekuudel kuivaks, siis tuleb arendajal kas kaev korrastada (nt süvendada) või kui see ei taga tulemust, rajada puurkaev. Oluline on tagada veevarustus kokkuleppel kinnistu omanikuga;
6. Enne kaevandustegevuse alustamist mõõta ja fikseerida veetasemed ja veesamba kõrgus 500 m raadiuses mäeeraldistest paiknevatel kinnistutel, kus salvkaev on kasutusel (Tamme, Ööbiku ja Metsa kinnistud kokkuleppel omanikuga);

7. Kord kvartalis mõõta salvkaevude veetaset (võrreldavuse mõttes on soovitatav veetaset mõõta kindlal kuupäeval) 500 m raadiuses mäeeraldistest paiknevatel kinnistutel, kus salvkaev on kasutusel (Tamme, Ööbiku ja Metsa kinnistud kokkuleppel omanikuga);
8. Analüüsida veekvaliteeti viiel järjestikusel Nepste VI liivakarjääril kaevandamise toimumise aastal kord aastas Tamme, Ööbiku ja Metsa kinnistutel. Seejuures tuleb veekvaliteedi analüüsimisel määrata järgmised näitajad: värvus, elektrijuhtivus, lahustunud hapnik, PHT, pH, lõhn, maitse ja läbipaistvus ning naftasaadused;
9. Korrastamisel jätta veekogu looduslike protsesside meelevalda. Tekkivale veekogule peab jätma laialdaselt madalamaid alasid sügavusega 10-30 cm, et must-toonekured saaksid neis veekogudes kahepaikseid ja kalu jahtimas käia.
10. Minimeerida väljavedu Laiksaare-Massiaru-Teaste teelõigul, mille ääres asuvad elamud ehk Nepste VI liivakarjääril Laiksaare-Massiaru-Teaste teel lõuna suunas;
11. Taotleda Transpordiametilt piirkiiruse vähendamist Laiksaare-Massiaru-Teaste kõrvalmaantee lõigul Laiksaare külast Urissaare küalani, et vähendada piirkiirust 90-lt km/h 50-le km/h;
12. Laiksaare-Massiaru-Teaste kõrvalmaanteel tuleb materjali väljaveol rakendada leevendavaid meetmeid kruusatee tolmu tõrjeks, kasutades selleks kas soolaga (kloriididega) töötlemist või niisutamist;
13. Tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevaesel ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, kas kasta karjääri siseseid veoteid pidevalt või teostada tolmutõrjet piisava regulaarsusega, et oleks välditud tee tolmamine;
14. Väljaveotee ristumiskohtadel Tõitoja-Häädemeeste teega tuleb tagada liiklusohutus ning tagada vajadusel Tõitoja-Häädemeeste teele kandunud tolmu ja pori puhastamine.
15. Tähistada väljaveoteede ristumiskohad kõrvalmaanteega mõlemas suunas hoiatusmärkidega karjääriveokite liikumise kohta;

Kui maavara väljavedu toimub osaliselt Sooba tee kaudu, siis kohalduvad järgmised kõrvaltingimused:

16. Sooba tee kasutamiseks tuleb alustada läbirääkimisi tee kasutamise osas. Tee seisukorda tuleb vajadusel parandada nii, et selle kasutamine maavara väljaveoteena ei põhjusta häiringuid (müra, tolmu) ning tee seisukord ei tohi veokite kasutamisest halveneda;
17. Paigaldada Sooba teest Laiksaare küalani veokijuhtidele hoiatavad märgid, et teel on jalakäijad ja jalgratturid;
18. RMK matkateel tuleb vähemalt Sooba tee ja Laiksaare küla vaheline lõik mõlemas suunas tähistada hoiatavate märkidega rasketehnika liikumisest.

Kui Sooba teed maavara väljaveoks ei kasutata, siis kohalduvad järgmised kõrvaltingimused:

19. Paigaldada Nepste VI liivakarjääril Laiksaare küalani veokijuhtidele hoiatavad märgid, et teel on jalakäijad ja jalgratturid;
20. RMK matkateel tuleb vähemalt Nepste VI liivakarjääri ja Laiksaare küla vaheline lõik mõlemas suunas tähistada hoiatavate märkidega rasketehnika liikumisest.

Loa taotluse seletuskirja kohaselt korrastatakse kaevandatud ala metsamaaks ja veekoguks,

Keskkonnaamet määrab loale korrastamise suunaks metsamaa ja veekogu.

3.4.1 Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Keskkonnaloale nr KL-516377 lisatakse järgmised kõrvaltingimused:

1. Nepste VI liivakarjääri läänepoolsesse serva tuleb kuhjata või vallitada pinnast metsa serva horisontaalsuunalise tuulekoormuse vähendamiseks metsosade ajutiseks kaitseks kuni puud kohanevad täiendava tuulekoormusega;
2. Raie- ja raadamistööd lindude pesitsusperioodil 15.03-15.08 on keelatud;
3. Rohevõrgustiku koridori looduslike alade funktsiooni säilimiseks võimalikult kaua tuleb alustada kaevandamisega Nepste VI mäeeraldise lääneosast, mis võimaldab karjääri metsaalasid loomadel kasutada võimalikult pika aja jooksul;
4. Vasakkeermese pisiteo leiukohas (KLO9201260) korraldada ühekordne seire teisel aastal peale kaevandustegevusega alustamist juuli esimeses pooles mäeeraldisest väljapoole jääval leiukoha alal, et tuvastada, kas liik antud leiukohas endiselt esineb (seire korraldamine on arendaja kohustus). Eksperthinnangus tehti soovitusel kaitsekorralduslikeks tegevusteks:
 - 1) Elupaiga detailsemad uuringud: Ekspertiisiks esitatud potentsiaalses elupaigas tuleks läbi viia detailsemad uuringud, et kinnitada selle sobivus vasakkeermese pisiteo jaoks. Vajadusel tuleks elupaika kohandada, et see vastaks liigi elupaiganõudlustele;
 - 2) Järelevalve ja seire: Korraldada regulaarne seire potentsiaalses elupaigas, kui detailsemad uuringud näitavad piirkonnas vasakkeermese pisiteo esinemist, et jälgida vasakkeermese pisiteo populatsiooni seisundit ja elupaiga muutusi. Koostada tegevuskava juhaks, kui populatsioon või elupaik peaks halvenema.
5. Kui kaevandamistegevuse tagajärjel veetase Tamme, Ööbiku ja/või Metsa kinnistute salvkaevudes alaneb selliselt, et veevarustus on häiritud või kaevud jäävad suvekuudel kuivaks, siis tuleb arendajal kas kaev korrastada (nt süvendada) või kui see ei taga tulemust, rajada puurkaev. Oluline on tagada veevarustus kokkuleppel kinnistu omanikuga;
6. Enne kaevandamistegevuse alustamist mõõta ja fikseerida veetasemed ja veesamba kõrgus 500 m raadiuses mäeeraldistest paiknevatel kinnistutel, kus salvkaev on kasutusel (Tamme, Ööbiku ja Metsa kinnistud kokkuleppel omanikuga);
7. Kord kvartalis mõõta salvkaevude veetaset (võrreldavuse mõttes on soovitatav veetaset mõõta kindlal kuupäeval) 500 m raadiuses mäeeraldistest paiknevatel kinnistutel, kus salvkaev on kasutusel (Tamme, Ööbiku ja Metsa kinnistud kokkuleppel omanikuga);
8. Analüüsida veekvaliteeti viiel järjestikusel Nepste VI liivakarjäärist kaevandamise toimumise aastal kord aastas Tamme, Ööbiku ja Metsa kinnistutel. Seejuures tuleb veekvaliteedi analüüsimisel määrata järgmised näitajad: värvus, elektrijuhtivus, lahustunud hapnik, PHT, pH, lõhn, maitse ja läbipaistvus ning naftasaadused;
9. Korrastamisel jätta veekogu looduslike protsesside meelevalda. Tekkivale veekogule peab jätma laialdaselt madalamaid alasid sügavusega 10-30 cm, et must-toonekured saaksid neis veekogudes kahepaikseid ja kalu jahtimas käia.
10. Minimeerida väljavedu Laiksaare-Massiaru-Teaste teelõigul, mille ääres asuvad elamud ehk

Nepste VI liivakarjäärist Laiksaare-Massiaru-Teaste teel lõuna suunas;

11. Taotleda Transpordiametilt piirkiiruse vähendamist Laiksaare-Massiaru-Teaste kõrvalmaantee lõigul Laiksaare külast Urissaare küalani, et vähendada piirkiirust 90-lt km/h 50-le km/h;

12. Laiksaare-Massiaru-Teaste kõrvalmaanteel tuleb materjali väljaveol rakendada leevendavaid meetmeid kruusatee tolmu tõrjeks, kasutades selleks kas soolaga (kloriididega) töötlemist või niisutamist;

13. Tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevaasel ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, kas kasta karjääri siseseid veoteid pidevalt või teostada tolmutõrjet piisava regulaarsusega, et oleks välditud tee tolmamine;

14. Väljaveotee ristumiskohtadel Tõitoja-Häädemeeste teega tuleb tagada liiklusohutus ning tagada vajadusel Tõitoja-Häädemeeste teele kandunud tolmu ja pori puhastamine.

15. Tähistada väljaveoteede ristumiskohad kõrvalmaanteeга mõlemas suunas hoiatusmärkidega karjääriveokite liikumise kohta;

Kui maavara väljavedu toimub osaliselt Sooba tee kaudu, siis kohalduvad järgmised kõrvaltingimused:

16. Sooba tee kasutamiseks tuleb alustada läbirääkimisi tee kasutamise osas. Tee seisukorda tuleb vajadusel parandada nii, et selle kasutamine maavara väljaveoteena ei põhjusta häiringuid (müra, tolmu) ning tee seisukord ei tohi veokite kasutamisest halveneda;

17. Paigaldada Sooba teest Laiksaare küalani veokijuhtidele hoiatavad märgid, et teel on jalakäijad ja jalgratturid;

18. RMK matkateel tuleb vähemalt Sooba tee ja Laiksaare küla vaheline lõik mõlemas suunas tähistada hoiatavate märkidega rasketehnika liikumisest.

Kui Sooba teed maavara väljaveoks ei kasutata, siis kohalduvad järgmised kõrvaltingimused:

19. Paigaldada Nepste VI liivakarjäärist Laiksaare küalani veokijuhtidele hoiatavad märgid, et teel on jalakäijad ja jalgratturid;

20. RMK matkateel tuleb vähemalt Nepste VI liivakarjääri ja Laiksaare küla vaheline lõik mõlemas suunas tähistada hoiatavate märkidega rasketehnika liikumisest.

3.5 Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa eelnõule esitati mitmeid arvamusi/üks arvamus. Keskkonnaamet edastas esitatud arvamused ja vastuväited ettevõttele tutvumiseks ning arvamuse avaldamiseks (HMS § 49 lg 3, KeÜS § 48¹ lg 4). Olulisemad seisukohad eelnõudele ning Keskkonnaameti selgitused on järgmised: ...

3.6 Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalised kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelepea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo